

Återkoppling

I och med covid-19-pandemin har stora delar av skolsverige genomgått en snabb omvandling, inte minst utifrån att stora delar av undervisningen till och från bedrivits på distans i gymnasieskolorna. Med anledning av de utmaningar det innebär ser Skolinspektionen ett behov av att granska hur fjärr- och distansundervisningen har påverkat gymnasieelevernas utbildning och hälsa.

Skolinspektionen vill betona att detta inte är en ordinarie inspektion utan en framåtsyftande granskning på distans utifrån avgränsade frågeställningar. Skolinspektionen är lyhörd för den situation som rektorena befinner sig i och fokuserar på kvalitetsförbättring. Med hänsyn till att skolorna kan befinna sig i en pressad situation är intervjuerna begränsade till att omfatta ett mindre antal elever och rektorn.

Distansinspektionen omfattar tre övergripande områden:

- 1) Rektors arbete med att skapa goda förutsättningar för eleverna att nå målen vid fjärr-/distansundervisning.*
- 2) Planering och anpassning för att få med alla moment, ge eleverna den garanterade undervisningstiden och för att säkra underlag för bedömning och betygssättning vid fjärr-/distansundervisning.*
- 3) Skolornas förebyggande och hälsofrämjande arbete mot bakgrund av fjärr-/distansundervisningen.*

Denna återkoppling gäller hur arbetet bedrivs på **Magelungens Gymnasium Nacka** på **yrkesprogram**. Huvudman för skolan är **Magelungen Utveckling AB**.

Nedan följer Skolinspektionens återkoppling. Återkopplingen innehåller beskrivningar utifrån vad som framkom under intervjuerna med rektor och elever. Det som återges nedan är ingen heltäckande bild av samtalen med rektorn och eleverna, utan det som Skolinspektionen valt att lyfta fram.

1) Rektors arbete med att skapa goda förutsättningar för eleverna att nå målen vid fjärr-/distansundervisning.

Eleverna berättar bland annat att undervisningen bedrivs i en kombination av när-och fjärrundervisning. Några elever säger att det fungerar bra med fjärrundervisningen och trivs med den balans av när- och fjärrundervisning som idag finns på skolan. Eleverna kan också komma in till skolan vid behov av stöd eller hjälp med något men att de behöver förboka ett sådant besök. En elev säger att hen trivs bäst med att ha närundervisning och att eleven får sin undervisning på plats i skolans lokaler. Mentorstiden är ett av forumen

som skolan använder sig av för att ta reda på hur eleverna upplever fjärrundervisningen. Efter varje lektion finns det också "exit ticket" för utvärdering av lektionen. Enligt eleverna fungerar det tekniskt att genomföra lektionerna via fjärrundervisning och att alla lärare har en grundläggande kunskap om de digitala forumen men att några lärare är bättre på det än andra. De elever som inte har tillgång till datorer i hemmet får låna en dator av skolan. Lärarna stödjer eleverna på olika sätt och hjälper dem under lektionerna. Dels kan eleverna under lektionens gång prata enskilt med lärare samt att lärarna efterhand frågar eleverna om de har förstått uppgifterna. Lärarna gör besök hos eleverna vid grupparbeten i digitala forum, och stannar kvar i det digitala forumet efter lektionerna för att fånga upp om elever har frågor eller behöver hjälp. Eleverna ger också exempel på lärare som ringer upp alla elever för att fråga eleverna hur det går samt för att undvika den eventuella "tröskel" som kan finnas i att fråga om att be om hjälp under lektionens gång. Elevernas bild är att de får det stöd de behöver och att uppgifterna är utformade "utan tak" samt att eleverna ges möjligheter att även arbeta mot de högre betygen.

Rektorn berättar bland annat att skolan bedriver undervisningen i en kombination av när- och fjärrundervisning, för närvarande till övervägande del närundervisning. Rektorn skaffar sig en nulägesbild över hur lärare upplever fjärrundervisningen bland annat genom att genomföra enkäter. Av enkäterna framgår att lärarna tycker fjärrundervisningen fungerar bra. Rektorn har även kontaktat samtlig personal via telefon och då följt checklista för uppföljning av verksamheten med anledning av fjärrundervisning. Elevernas upplevelser av fjärrundervisningen följs dagligen upp av mentorerna under skoldagens första 30 minuter. Eleverna ges då möjligheter att uttrycka sina förslag och önskemål kring undervisning och annat. Lärarna återrapporterar vad som framkommer av detta till skolledningen. Skolledningen har, för att underlätta för lärarna att bedriva fjärrundervisning, tillsett att lärarna fått mer tid för planering. Rektorn beskriver att elevernas närvaro under tiden för fjärrundervisning har ökat, men att det samtidigt är viktigt att följa upp den frånvaro som finns. Det som har varit utmanande är att skolan har en personalgrupp där nästan en tredjedel är över 60 år och att skolledningen inte velat utsätta dem för smitta vid närundervisning. Skolan har samtidigt tillsett att det finns tillräckligt med utrymme vid närundervisning vilket underlättas av att en klass i taget genomför sitt arbetsplatsförlagda lärande (APL). Rektorn uppger vidare att eftersom skolan vänder sig till elever i behov av särskilt stöd hade skolan redan före pandemin hade en hög personaltäthet samt kompetens inom specialpedagogik. Rektorns bild är att skolan möter elevernas behov av stöd. Stöd ges på plats i skolans lokaler alternativt via digitala forum. Det som fungerar bra, enligt rektorn, är att skolan under fjärrundervisningen i högre utsträckning individualiserar utifrån varje elevs behov, vidare att skolan arbetar mycket med grupper och att lärarna är tillgängliga för eleverna även efter lektionstid.

Rekommendationer

Skolinspektionen finner inte utifrån rektorns beskrivning några behov av att föreslå någon rekommendation avseende arbetet med att skapa goda förutsättningar för eleverna att nå målen vid fjärr-/distansundervisning.

2) Planering och anpassning för att få med alla moment, ge eleverna den garanterade undervisningstiden och för att säkra underlag för bedömning och betygssättning vid fjärr-/distansundervisning

Eleverna berättar bland annat att lärarna vet hur eleverna ligger till i respektive kurser och att lärarna har ett tillräckligt underlag för att sätta rättvisa betyg, vilket även innefattar de praktiska ämnena. Skolan har också en kursmatris för respektive elev där det framgår hur eleven ligger till. Eleverna beskriver att även om det funnits utmaningar med att hitta praktikplatser för genomförande av APL har alla interjuade elever varit ute på praktik under innevarande vår.

Rektorn berättar bland annat att eftersom skolan nu har möjligheter att ta in elever till skolans lokaler går det bra att genomföra alla praktiska moment. Dock har det varit en utmaning i de estetiska ämnena, likaså i ämnet idrott och hälsa. Rektorns bild är att det fungerar väl och att skolan har kunnat genomföra de praktiska momenten. Som exempel nämner rektorn ämnet idrott och hälsa där eleverna, efter medgivande, har filmat sig själva vid genomförande av olika dansstilar i hemmet. APL är en utmaning då flera praktikplatser har sagt nej att ta emot elever utifrån risker för smittspridning. Skolan har sedan tidigare väl utarbetade praktikplatser och har valt att förlägga vissa av APL-veckorna till maj månad. Ingen annan kurs har behövts skjutas fram. Rektorn säger att skolan har genomfört ersättningsprov utifrån att nationella prov inte genomförs, skolan genomför efter behov också examinationstillfällen i skolans lokaler. Rektorns bild är att lärarna har tillräckligt med underlag för att sätta rättssäkra betyg. Det som har varit framgångsrikt är att skolan skapat tydliga examinationsplaner och att lärarna har kunnat förlägga examinationstillfällena på skolan när det passar dem.

Rekommendationer

Skolinspektionen finner inte utifrån rektorns beskrivning några behov av att föreslå någon rekommendation avseende planering och anpassning för att få med alla moment, ge eleverna den garanterade undervisningstiden och för att säkra underlag för bedömning och betygssättning vid fjärr-/distansundervisning.

3) Skolornas förebyggande och hälsofrämjande arbete mot bakgrund av fjärr-/distansundervisningen

Eleverna berättar bland annat att de överlag inte har tappat motivation till att studera och att de upplever fjärrundervisning som mindre stressigt jämfört med närundervisning. Det som påverkar måendet till det sämre är i ett specifikt ämne där eleverna upplever att läraren inte har tillräckligt med kompetens. Eleverna har lyft detta till skolledningen men att det samtidigt inte är kopplat till att undervisningen bedrivs via fjärrundervisning. Eleverna beskriver att skolans kurator är aktiv och stödjer eleverna i deras mående. Exempel ges även på hur skolan arbetar med att den sociala interaktionen utanför lektionstid såsom mountains-bikes träffar samt kortspel.

Rektorn berättar bland annat att skolan har samtliga kompetenser i elevhälsan på plats i skolan och sen tidigare har inarbetade rutiner för att ta reda på hur eleverna mår. Detta dels genom elevhälsan och dels genom de regelbundna mentorssamlingarna. Eleverna tyckte att det inledningsvis var spännande med fjärrundervisning, men att skolan nu märker en trötthet bland eleverna kring det. Eleverna är inte mer motiverade än tidigare, men att det utifrån mentorssamtalen framgår att eleverna är mer "rädda om" sin skola och värdesätter skola och undervisning på ett annat sätt. Skolan har också arbetat med att skapa digitala rum och tillsett att eleverna dels arbetar tillsammans i nya konstellationer men även för att socialisera och "hänga med varandra". Skolan har också gjort kartläggningar om det finns elever som är i behov av "rastkompisar". Eleverna har tillgång till kuratorschatt och har fått information om hur de kan kontakta elevhälsan. Skolans personal lyfter till skolledningen vid de dagliga morgonmötena behov som framkommit i skolans uppföljningar av elevers mående. Alla effekter av att undervisningen har bedrivits via fjärrundervisning är dock ännu inte synbar, enligt rektorn.

Rekommendationer

Skolinspektionen finner inte utifrån rektorns beskrivning några behov av att föreslå någon rekommendation avseende skolans förebyggande och hälsofrämjande arbete mot bakgrund av fjärr-/distansundervisningen.

I och med denna återkoppling avslutas granskningen.

På Skolinspektionens vägnar

Föredragande Tonny Johansson

Denna återkoppling är beslutad av: Sara Carlsson

Bilaga: Författningsstöd

Nedan anges författningsstödet som gäller för granskningens tre områden.

Rektorns arbete med att skapa goda förutsättningar för eleverna att nå målen vid fjärr-/distansundervisning

1 kap. 4 § skollagen, 2 kap. 9-10 och 34-35 §§ skollagen, 3 kap. 2-3 och 5 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen, 4a kap 1-5 §§, 15 kap. 7 och 17-18 §§ skollagen, 16 kap. 11 och 37-41 §§ skollagen och 17 kap. 2 § skollagen (2010:800).

Läroplan för gymnasieskolan (Lgy 11), 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Rektorns ansvar.

9 kapitlet gymnasieförordning (2010:2039)

2, 5-7, 9, 10, 11a, 11b och 11c § § förordningen (2020:115) om utbildning på skolområdet och annan pedagogisk verksamhet vid spridning av viss smitta.

Regeringens förordningsmotiv 2020:1 och 2020:4

Planering och anpassning för att få med alla moment, ge eleverna den garanterade undervisningstiden och för att säkra underlag för bedömning och betygssättning vid fjärr-/distansundervisning

1 kap. 3-4 och 9 §§ skollagen, 2 kap. 9, 10, och 34 §§ skollagen, 3 kap. 2 och 13-21 §§ skollagen, 4 kap. 4-7 §§ skollagen, 4a kap. 1-5 §§ skollagen 15 kap. 2, 10-11 och 21-27 §§ skollagen, 16 kap. 1- 41 §§ skollagen, 17 kap. 1- 15 §§ skollagen, 17 a kap. 1-15 §§ skollagen (2010:800).

Läroplan för gymnasieskolan (Lgy 11), 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2 Övergripande mål och riktlinjer 2.1 kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.4 Utbildningsval-arbete och samhällsliv, 2.5 Bedömning och betyg och 2.6 Rektorns ansvar.

3 kapitlet gymnasieförordning, 4 kap. 1-14 och 22-23 §§ gymnasieförordningen, 8 kap. 1-3 och 3f §§ gymnasieförordningen (2010:2039)

7 kap. förordning (2014.:854) om vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år och statsbidrag för sådan utbildning.

2, 5-7, 9, 10, 11, 11a, 11b, 11c och 12 §§ förordningen (2020:115) om utbildning på skolområdet och annan pedagogisk verksamhet vid spridning av viss smitta.

Regeringens förordningsmotiv 2020:4

Skolornas förebyggande och hälsofrämjande arbete mot bakgrund av fjärr-/ distansundervisningen

2 kap. 25 § skollagen och 3 kap. 5 § skollagen (2010:800).

Läroplan för gymnasieskolan (Lgy 11), 1 skolans värdegrund och uppgifter, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Rektorns ansvar.

9 kapitlet gymnasieförordningen (2010:2039)

2, 5-7, 9, 11, 11a, 11b och 11c §§ förordningen (2020:115) om utbildning på skolområdet och annan pedagogisk verksamhet vid spridning av viss smitta.